

SLOVENEČ

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljeno na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40

Cene inseratov:

Enostopna petlinna vrsta mali
oglas po Din. 1-50 in Din. 2-
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2 50, poslana itd.
po Din. 4-.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniši
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev 7563, praške in dunaj 24.797.

Med dvema stoloma.

Kam drži na desno cesti,
kam drži na levo pot?
Valjavec.

Mala antanta je v Sinaji zborovala. Po uradni komunikaciji izgleda, da se je tam doseglo popolno soglasje, toda uradni komunikaciji so že od časov kralja Asurbanipala sem pobarvani vedno z rožnato barvo. Kdo se ne spomni n. pr. komunikacijev Berchtolda ali Bethman-Holwega ali Asquitha pred svetovno vojno, ki so bili vsega polni najsvetlejšega optimizma? Mogoče so gospodje Beneš, Duca in Ninčić tam res v vseh vprašanjih bili edini, toda v to edinstvo lahko danes ali jutri treščijo kakor strela z neba kakšen svetovnopolitični dogodek, ki utegne razveseljivo edinstvo na Sinaji izpremeniti v žalostno nesoglasje. In res, če sklepamo po najraznovrstnejših glasovih belgrajskega tiska, orientacija male antante ni baš tako sigurna, kakor to zatrjujejo uradni komunikaciji.

Mala antanta ima res veliko skupnih interesov, ima pa tudi veliko neskupnih. Češkoslovaška in Jugoslavija sta zainteresirani na močni Rusiji, Romunija pa ravno narobe. Veliko vprašanje je nadalje, kakšna skupnost vlada med Jugoslavijo in Romunijo v pogledu na politiko Italije. Nič manj ni problematično, kako se vjemajo nazori Jugoslavije in Romunije glede na Bolgarijo. Tudi ni pojasnjeno, kakšno stališče bi zavzeli ti dve državi, če se ob instalaciji Turčije v Carigradu načne kakšno kočljivo vprašanje na Balkanu. Čisto realno govoreno, obstoja sporazum izključno glede na Mažarsko, Avstrijo itak ne bo nikomur vođe kalila. Kako veliko je nasprotujočih interesov, se vidi iz tega, da je vprašanje izpolnitve male antante po Poljski in Grčiji ostalo slejkoprej odprto.

Glavno pa je vsekakor to, da bi države male antante bile postavljene uprav pred preizkušnjo, ako bi se razbila velika antanta in z njo verzajski mir. Te katastrofe nas Bog obvaruj, toda mi je sami gotovo ne moremo preprečiti in tudi mala antanta ne, ker je preslaba, da bi vplivala na potek dogodkov v Londonu in Parizu. Mali antanti ne preostaja v takem slučaju ničesar drugega, nego da se nasloni ali na Pariz ali na London, ker takrat ne bo mogoče več sedeti med dvema stoloma kakor danes. Spričo bližnjega se popolnega poloma Nemčije utegne preobrat v svetovni politiki kmalu nastopiti in za malo antanto bo uprav življenjske važnosti, da bo do takrat enotno in nedvoumno orientirana in za vsak slučaj pripravljena.

Jugoslovanski tisk brez izjeme — režijski in opozicijski — se vprašuje, ali smo pa res pripravljeni? Navezujoč na znani članek dr. Korošca v »Straži« se zlasti »Politika« s skrbjo vprašuje, ali naša vlada upošteva vse možnosti, ki bi mogle nastopiti in daje naši vladi raznih nasvetov. Najboljši nasvet pa je končno le dr. Korošček, da naj se namreč naša vlada nikamor preveč ne veže, dokler je še vse nesigurno. Kaj morejo male in na vse strani odvisne države storiti drugega nego da v pravem času uganejo, kdo utegne prevladati in se, ko treba, brž na njegovo stran postaviti, dotedaj pa čakati in previdno prelati na pravi trenutek?

Na vsak način pa je treba zelo skrbno prisluškovati, kaj se namerava v Londonu. Naj nam je ljubo ali ne, najmočnejši na svetu je in po vsej priliki še dolgo ostane velikobritanski imperij.

TRUPLO HARDINGA V WASHINGTONU.

Washington, 8. avgusta. (Izv.) Vlak s truplom predsednika Hardinga je danes prišel v Washington, kjer ga je pričakovalo na tisoče ljudstva. Na celi progi preko Pensilvanije so ob progi stali rudarji, ki so vlak spoštljivo pozdravljali.

RAKOVSKI NE POJDE V LONDON.

London, 8. avgusta. (Izv.) Iz Moskve poročajo, da je sovjetska vlada preklicala imenovanje Rakovskega za trgovskega zastopnika Rusije v Londonu.

Izjava notranjega ministra časnikařem.

IZJAVA MINISTRA VUJIČIČA O HRVATSKEM VPRAŠANJU IN RADIČU. — PARCELACIJA HRVATSKE, KI NI PARCELACIJA. — VOLITVE V OBLASTNE SKUPŠČINE BODO V JESEN. — NOV OBČINSKI ZAKON ZA VSO DRŽAVO.

Belgrad, 8. avg. (Izv.) Danes dopoldne je notranji minister Vujičić sprejel časnikaře in jim podal daljši ekspozé. Najprej je govoril o težavah pri ureditvi države, na katere je naletela vlada v zadnjih petih letih. Govoril je dalje o prometu v državi ter prešel na politična vprašanja. O mladini je dejal: Narodni pregovor je, da je mladina bodočnost naroda. Zato je važno, kakšna je naša mladina. Pred vojsko je bila ideologija mladine osvoboditev Kosova in ujedinjenje naroda. Prepojena s temi ideali je naša mladina tem idealom v resnici konstantno služila, kadar je nanesla prilika. Njena je zasluga, da smo maščevali Kosovo in da je prišlo do ujedinjenja.

Po ujedinjenju pa med mladino ni edinstva, čeprav je prepojena z ideali kakor pred vojsko. Zdi se mi, da zato, ker nima skupnih ciljev. Radičeva prilika med njo do spopadov. Del mladine je v Orjuni, drugi del v Hanao, tretji del v Srnao, četrti del med četniki, peti med dobrovoljci itd. Po mojem prepričanju bi morala imeti mladina za ideal kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev.

O hrvatskem vprašanju je minister dr. Vujičić dejal: O tem vprašanju, če se sploh more poudarjati kot vprašanje, je bilo govora že preveč v parlamentu in v javnosti ter ne morem nič novega povedati. Naša država je mednarodno priznana in notranje urejena. Stojči na stališču velike državne ustave in pozitivnih zakonov, ne smemo nikdar dopustiti, da bi se kršil zakon, pa bi bilo v kakršnemkoli pravcu. Če kjo noče služiti svojim pravcem, je to njegova stvar. Nihče naj pa ne misli, da sme rovat proti državi in avtoriteti državnih oblasti. Mi smo iskreno za sporazum in za sodelovanje vseh elementov, ki so za edinstvo države. To se pa ne da doseči z abstinenco, marveč z sodelovanjem v parlamentu. Izročitvi Radičevemu sodišču je javnost polagala preveliko važnost. Radič je bil izročen sodišču kot vsak drugi poslanec, ki se izroči sodišču. Govori se, da je Radič pobegnil v inozemstvo. Radič nima potrebe, da beži, on gre lahko iz države, kakor vsak drugi svoboden državljan.

Nato je minister govoril o nesigurnosti v državi in izjavil, da so komitaške čete premagane in da se bo v najkrajšem času vzpostavil mir.

Nato je minister odgovarjal na posamezna vprašanja časnikařev. Vaš dopisnik je stavil ministru sledeča vprašanja:

»Kaj je na vesteh, da se je Radič z dr. Krnjčevićem v avtomobilu odpeljal čez mejo in da bo kmalu prišel v Rim, Lausanne in London? Govori se, da je Radičev potovanje v Lausanne v zvezi z rešitvijo hrvatskega vprašanja, ker da bi se g. Nikola Pašić imel tam sestati z Radičem in nadaljevati zagrebška pogajanja.

Minister Vujičić je odgovoril: Absolutno je laž, da bi se imel Pašić v čem pogajati z Radičem. Enako ni res, kar širijo Radičevi ljudje, da ima Radič podporo v Angleški in da ima s to državo nekake zveze. Če hoče Radič spremembo ustave, naj pride v parlament in načne vprašanje revizije. Ako jo izvojuje, nimamo ničesar proti temu. — Kar se tiče njegovega bega, imamo poročilo, da je Radič odšel neznan kam. V ostalem to poročilo ni točno in se nas niti ne tiče, ker je g. Radič svoboden državljan in gre lahko, kamor hoče, dokler ne zakrivi kakega protizakonitega dejanja. V tem slučaju pade pod kazensko odgovornost kakor vsak drugi državljan.

Vaš dopisnik je stavil nato sledeče vprašanje:

Kdaj se bo izvršila razdelitev na oblasti na Hrvatskem in v Slavoniji ter ostalih pokrajinah. Po izjavah hrvatskih političnih krogov se je radikalna stranka ustno obvezala, da v nobenem slučaju ne bo izvedla parcelacije Hrvatske in Slavonije na oblasti.

Minister je odgovoril:

Ni res, da se namerava izvesti kakršnakoli parcelacija Hrvatske in Slavonije na oblasti. Hrvatska in Slavonija sta imeli svoje županije kakor tudi Srbija svoja okrožja, a sedaj bosta dobili kakor tudi Srbija in ostali kraji oblasti. Ta razdelitev je v Dalmaciji in deloma tudi v Bosni in Hercegovini že izvršena. V ostalih pokrajinah se bo izvršila v najkrajšem času. Koncem letošnje jeseni se bodo vršile volitve v oblastne skupščine.

Vaš dopisnik ministru:

Ali Vam je znano, da je v Macedoniji ustanovljena nova kmečka stranka in da sta bila dva voditelja iz Macedonije pri Radiču in se dogovorila za skupno sodelovanje pri bodočih volitvah?

Minister je odgovoril: Radič nima nikjer nobenega vpliva razen na Hrvatskem, v Slavoniji in deloma v Dalmaciji, Bosni in Hercegovini. O vplivu Radiča v Macedoniji ni niti govora. To so prazne besede. Tudi ni res, da bi se v Macedoniji ustanovila kmečka stranka in so vsi tozadevni poskusi propadli.

Vprašanje dopisnika: Kdaj se bodo vršile občinske volitve v Vojvodini in Dalmaciji?

Minister Vujičić: Sedaj se bodo vršile občinske volitve samo v Srbiji in Črnigori. V Sloveniji in na Hrvatskem so posebni zakoni za občinske volitve. Za Vojvodino je bil izdelan poseben zakon, ki pa ni bil sankcioniran. Jaz sem izdelal nov občinski zakon za celo državo. Ta zakon bo jeseni predložen parlamentu in ko bo sprejet, se bodo vršile občinske volitve po celi državi.

Resni dnevi v Nemčiji.

Berlin, 8. avgusta. (Izv.) Današnje sejo nemškega državnega zbora je otvoril predsednik Loebe z lepo posmrtnico za predsednika Hardinga. Ko je hotel govoriti državni kancler Cuno, so zagnali komunisti velik hrup: Doli s hudodelcem, doli s Stinnesovim hlapcem! Nato je kancler začel govoriti najprej o vnanjem položaju. Najprej je govoril o zasedbi Poruhrja in izjavil, da prebivalstvo Porenja in Poruhrja trdno vztraja v svojem odporu in bo tudi vzdržalo. Nemška vlada je vedno dokazovala svoje volje za sporazum s Francijo, toda Francija zahteva, da se ji izroči Porenje in Poruhrje na milost in nemilost, na kar pa nobena nemška vlada ne more pristati. Mi bomo odpor nadaljevali, seveda brez sabotaže.

Nato je govoril kancler o notranji politiki Nemčije in označil kot glavne naloge bodočnosti uvedbo posojil v zlati veljavi, novo ostrejšo obdavčenje in dvig produkcije.

Berlin, 8. avg. (Izv.) Državni finančni minister Hermes je v državnem zboru iz-

javil, da bo vlada jeseni sklepala o reformi dohodninskega davka in o uvedbi zlate valute. Deželam in občinam se namerava dovoliti velika finančna samostojnost. Zasi-guralo se bo posojilo 500 milijonov zlatih mark. Pravo ozdravljenje položaja pa prinese šele rešitev poruhrskega položaja.

Berlin, 8. avgusta. (Izv.) Nemški industriji, trgovci in veletrgovci so dali državi 50 milijonov zlatih mark v tujih devizah na razpolago proti dolarskim zadolžnicam.

Berlin, 8. avgusta. (Izv.) Neki zvečer izhajajoči list je javil, da namerava nemška vlada prepustiti nemško marko svoji usodi. »Vossische Zeitung« se je nato obrnila na finančno ministrstvo, ki je izjavilo, da so vse slične vesti netočne in da bo vlada storila vse korake, da reši marko.

London, 8. avgusta. (Izv.) Centralna pisarna konservativne stranke je prejela iz cele države veliko številno dopisov, kjer člani stranke izražajo svoje bojazni zaradi položaja, obenem pa zadovoljstvo, da Anglija obstoji na tem, da mora Nemčija plačati.

Berlin, 8. avgusta. (Izv.) Ker bodo vsi vlaki v prvi vrsti prevažali le živila, bo osebni promet znatno omejen.

Düsseldorf, 8. (Izv.) Ves promet med zasedenim in nezasedenim nemškim ozemljem je za 8 dni za Nemce popolnoma ustavljen.

Berlin, 8. avg. (Izv.) Druginja živil, zlasti kruha, neprestano raste. V teku osmih dni se je kruh že v petič podražil. Sedaj stane kilo 160.000 mark.

Berlin, 8. avg. (Izv.) Delavci metalurške industrije so zopet šli na delo.

STRAHOVIT PADEC VREDNOSTI NEMŠKE MARKE.

Nemška marka, ki je komaj pred tednom stala napram dolarju v razmerju 1 dolar je 1 milijon mark, je znova silno padla. Pada pa ne od dne do dne, ampak takorekoč vsake četrte ure, tako da se dobi danes za 1 dolar že nad 4 milijone mark, jutri pa, ko bo »Slovenec« v rokah naših naročnikov, bo mogoče že pet ali pa še več milijonov mark treba dati za 1 dolar. Vzponedno s padcem marke raste tudi druginja v Nemčiji in za hleb kruha zahtevajo že po 100 tisoč mark. Državna banka pa tiska papir dalje: tiska bankovce po 1 milijon, po 5 milijonov, po 10 milijonov in po 100 milijonov mark. Bankovec za 5 milijonov mark velja že za drobiž. Draga je zlasti mast in krompir. Trgovci seveda v splošni zmedbi in nestalnosti še blago zadržujejo, mnogo trgovin je sploh zaprtih, druge pa so odprle le po nekaj ur na dan. Ni torej čudno, da sledi štrajk štrajku in da se povsod pojavljajo druginjski nemiri. Edina rešitev iz splošne gospodarske zmede pričakujejo še od državnega zbora, ki se danes sestane. Vprašanje pa je, če se bo dala papirna poplava sploh še zaje-ziti, tako da o usodi marke ne more nihče nič gotovega ali verjetnega prerokovati.

Vlada uničuje avtonomijo občin.

Dosedaj smo vedno slišali, da hoče centralistična vlada imeti velike občine. Pri nas v Sloveniji imamo po večini majhne občine, imamo pa tudi nekaj precej velikih občin. Največja kmečka občina pri nas v Sloveniji je Smihel-Stopiška občina. Ta občina je imela svoje središče v katastralni občini Kandija, ki leži nasproti Novemu mestu na desnem bregu Krke. Novomeščani so že od nekdaj hoteli, da bi se ta katastralna občina priklopila Novemu mestu. Druge okoliške občine so bile proti temu, ker so dobro vedele, da se mora potem tudi velika občina Smihel-Stopiška razdeliti v celo vrsto novih občin, če izgubijo dosedanje občine svojo naravno težišče.

V času, ko nima ljudstvo pri državnem pravu nobene besede, ampak vlada nad slovenskim ljudstvom centralistična belgrajska vlada, so s pomočjo protiljudskih eksponentov nekateri Novomeščani in pa nekateri nezadovoljnejši iz Smihel-Stopiške občine uporabili to priliko, da izvršijo svoj namen. Vedeli so, da je sedaj ugodna prilika, da izvršijo priklopitev absolutistično proti ljudstvu. Smihel-Stopiški občinski odbor se je večkrat bavil s to zadevo v svojih sejah in se je večkrat soglasno izjavil proti prikloplitvi Kandije in še nekaterih drugih vasi novomeški občini. Povdarjamo, da je občinski odbor to soglasno sklenil in so bili zastopniki SLS kakor tudi SKS soglasni. Občinski odborniki, ki zastopajo celotno prebivalstvo te največje kmečke občine v Sloveniji so tudi dali svoje mnenje, izrazili svojo voljo, toda protiljudska absolutistična vlada že menda pripravlja predloge, da razpusti občinske odbore in nastavi gerente in postavi take krono svojemu nasilju.

Občani Smihel-Stopiške občine so proti temu nezaslišanemu absolutizmu pokrajinske uprave vložili nadzorstveno pritožbo na ministrstvo za notranje zadeve in na državni svet. Upamo, da bodo tam imeli več uvidevnosti, kakor jo ima naša pokrajinska uprava v Ljubljani. Če bodo pa tudi na naslednji nekaterim, ki hočejo za vsako ceno izvesti svoje absolutistične namere, izjavljamo že sedaj, da pride nekoč čas, ko bomo mogli to nasilje nasilno odpraviti.

V. Katol. shod v Ljubljani.

25.—28. avgusta 1923.

Stanovanjska komisija kat. shoda v Ljubljani, Dunajska cesta 23 prosi, da se priklase one stranke, ki bi mogle prepuštili stanovanja udeležencem kat. shoda za primerno odškodnino ali zastoj v njeni pisarni vsak delavnik od 8.—12. in 14. do 18. ure. Duhovniki, ki bi želeli imeti stanovanje (ev. tudi hrano) v semenišču, naj se pismo o glase na zgornji naslov. Da se sv. maše primerno razvrste, prosimo, da č. gg. naznanijo, katere dneve žele v Ljubljani maševati. Stanovanjska komisija.

LJUBA NEŠIČ POSLANIK V PRAGI.

Belgrad, 8. (Izv.) Danes je bil podpisan ukaz, s katerim se imenuje Ljuba Nešič za poslanika v Pragi.

Kralj pokrovitelj III. ljubljanskega vzorčnega velesejma.

V četrtek, dne 3. avgusta je sprejel kralj v avdienci na Bledu g. ministra n. r. in upravnega odbornika ljubljanskega velesejma Antona Kristana ter prevzel protektorat nad letošnjim ljubljanskim velesejmom. To najvišje odlikovanje slovenske industrije, trgovine in obrti vedo naši pridobitveni krogi visoko ceniti in jim bo kakor tudi upravi velesejma največja vzpodbuda, da se letošnji velesejm kar najlepše reprezentira pred očmi našega najvišjega pokrovitelja. Ob triletnici velesejma zamoremo že danes zatrditi vsem, da bo letošnja prireditev najboljše in najslavnejše izpadla od vseh enakih prireditev, kar se jih je do danes obdržalo v naši državi.

Smoteno delo velesejmske uprave jamči, da si bo velesejm na svojem renomeju letos še veliko več pridobil kot do sedaj in bo ostala ta institucija kot trajno torišče in zavetišče jugoslovanske industrije, obrti in trgovine.

Ljubljanski velesejm, najmoderneje organiziran, se nesme zamenjati z navadno razstavo obrtnih in trgovskih izdelkov, katere forma je že pred vojno zastarela, marveč je to zbirališče žive trgovine, nekaka blagovna borza.

Casi so danes preresni, da bi se pridobitveni krogi podajali na zabavna potovanja, marveč vsak si skuša danes najlažje in najceneje pot ugledati naprej k — napredku.

Smotena in realna reklama in propaganda ljubljanskega velesejma je zadosten porok, da bo na letošnji prireditvi homogeno zastopano ponudba in povpraševanje. To pa je mogoče, kot že rečeno, samo z realno propagando, ker nerealno, kot razmetavanje z nadnaravno visokimi številskami vsak resen trgovec takoj spozna in si bo tozadevno ustvaril mnenje o dotični prireditvi. Znano je namreč, da si je uničilo več sličnih prireditev svoj započetni renomej ravno z nesmoteno reklamo, s katero so pričela nekatera taka podjetja, še preden je bila izvršena notranja organizacija in še preden so bili dani vsi predpogoji za uspeh. Organizirati tako prireditev ni težko, organizirati jo z uspehom, je umetnost. Nepravilna kričasta reklama uniči takoj ves ugled in onemogoči vsak uspeh take prireditve, če se izkaže, da je bila pretirana, da podatki niso odgovarjali resnici. Velesejm in razstava mora biti mesto najsolidnejše konkurence in kot že rečeno, zamorejo obiskovalci, ki imajo količjak strokovnega znanja, to lahko v razmeroma kratkem času prekontrolirati, večinoma že pred otvoritvijo in potem seveda negativni uspeh kot se ga je že videlo na tu- in inozemskih enakih prireditvah ali razstavah.

Ljubljanski velesejm se bo svojega starega načela trdno držal naprej in ne bo izostal uspeh, kateri bo sigurno presežal oba dosedanja in pokazal industrijo, obrt in trgovino naše mlade države vsem obiskovalcem, da se razvija z velikanskimi koraki in kmalu ne bo treba več blaga uvažati iz inozemstva, marveč ga bomo mi prodajali našim sosedom. Ne bo potreba več izvažati sirovin iz naše bogate države, obdelali jih bomo sami, ter izvažali samo fabrikate in kvečjemu polfabrikate, ves zaslužek in dobiček pa, s katerim se danes mastijo na naših sirovinah naši sosede, bo ostal doma.

III. ljubljanski velesejm, to največjo manifestacijo naše narodno-gospodarske misli, otvoril kralj Aleksander I. dne 1. septembra dopoldne.

Politične vesti.

+ Okrajna seja Slov. ljudske stranke v Slov. Bistrici se je vršila v sredo, dne 1. avgusta. Udeležba je bila zelo lepa. Zastopani so bili skoro vsi župani iz posameznih občin celega okraja. Sejo je otvoril g. Cerjak. Predsedoval je seji novovaški župan Sapošnik. Prvi je poročal posl. bistriškega okraja Štefan Falež, ki je podal izčrpno in stvarno poročilo o parlamentarni situaciji in o delovanju jugoslovanskega kluba. Nato je govoril posl. Zebot o političnem položaju, posebno z ozirom na kvarne zakone, ki jih je naprtila velesrbska radikalna večina našim državljanom. Razpravljalo se je tudi podrobno o dosednji taktiki jugoslovanskega kluba, ter o zagrebškem sporazumu, o Radiću in o izglelih za bodoče. Dokazoval je, da je za Slovence avtonomija z gospodarskih in političnih ozirov življenjska potreba. Najboljši možje slovenjebistriškega okraja so vsi enodušno izrazili čisto in popolno zaupanje našemu jugoslovanskemu klubu, kakor vsem poslancem. Seja je trajala nad tri ure. Sklenilo se je, da se od prihodnje nedelje naprej vršijo po vseh župnijah shodi SLS, na katerih bo govoril poslanec Štefan Falež. Vsi shodi naj nosijo naslov protestnih shodov našega ljudstva proti krivičnim zakonom, ki so jih nam belgrajski centralisti vsilili ali natvezili. Sklenilo se je, da se izvrši obnova organizacije stranke in volitev zaupnikov, po vseh župnijah in občinah. S ponosom gledamo na bistriški okraj, ki se po ogromni večini zbira zvesto okrog SLS in njenih poslancev.

+ Zbor zaupnikov SLS za sodna okraja Maribor levi breg in desni breg se je vršil v soboto, 4. avgusta v Mariboru, v dvorani Rokodel. pomočnikov. Zboru je predsedoval g. Fr. Spindler od p. Inrija. O političnem položaju in parlamentarni situaciji je poročal posl. Fr. Zebot. Po dnevurnem poslančevem poročilu se je razvila živahna debata. Zborovalci so izrekli priznanje in globoko zaupanje poslancem jugoslovanskega kluba. Značilno je dejstvo, da so vsi zaupniki kot en mož izrazili zahtevo, da naši poslanci nikdar ne smejo odnehati od zahteve po avtonomiji Slovenije, posebno po finančni samostojnosti. Finančni centralizem v Belgradu pomeni za nas gospodarski pogin. Nato so se določili shodi po župnijah in izvolili zaupniki SLS za prihodnjo poslovno dobo.

+ Blerovo posojilo, ameriški kapital za posojila in naš poslanik dr. Tresić-Pavičić. Naš poslanik v Zedinjenih državah dr. Tresić-Pavičić je nedavno dopotoval v Belgrad. Na vprašanje časnika, kaj je z Blerovim posojilom, je gospod poslanik odgovoril, da je naša država dobila od Blerove skupine 15.250.000 dolarjev, za ka-

tere bo naša država točno plačevala dogovorjene obresti, ostale vsote pa Bler ni mogel v Ameriki spraviti pod streho, ker je danes konjunktura za posojila v Ameriki zelo neugodna. Tako je govoril dr. Tresić-Pavičić o Blerovem posojilu. Ko so ga pa časniki vprašali, kakaj se Amerika denarno ne udeležuje pri raznih podjetjih v Evropi, je rekel: «Amerika ima danes nenavadno mnogo kapitala na razpolago in živo občuti potrebo vlagati ga v inozemska podjetja, toda Amerika se boji nove vojne v Evropi.»

+ Predsednik Coolidge in reško vprašanje. «Hrvatski List» poroča: Novi predsednik Zedinjenih držav je bival 1. 1919. kot šef ameriške pomožne misije na Dunaju. Takrat je dobil od tedanjega predsednika Wilsona nalogo, naj se informira o poveljnih razmerah v vseh bivših avstrijskih deželah in naj na podlagi na licu mesta dobljenih informacij stavi predloge za najpravišnje rešitev teritorialnih vprašanj. Ko je Coolidge svojo nalogo že izvršil, se je z njim razgovarjal dunajski časniki dr. Julij Szeps. Temu je Coolidge odgovoril med drugim, «da on Wilsonove politike sicer ne odobrava, na vsak način pa mora Reka pripasti Jugoslaviji, ne pa Italiji.»

Razhod časnika v Mariboru.

Večji del časnika se je poslovil od ostalih tovarišev že v Ljubljani, manjši del si je šel ogledat obmejni Maribor. Mariborčani so sprejeli časnika prav pristržno. Včeraj dopoldne so šli časniki korporativno na staro mariborsko pokopališče, kjer so položili lep venec na grob prvega slovenskega časnika v Mariboru Tomšiča, ustanovitelja «Slovenskega Gospodarja». Ob grobu se je spominjal pokojnega urednika Tomšiča urednik Smodej in v kratkem govoru označil lepo dobo slovenske nacionalne romantike, v kateri je živel in deloval Tomšič. G. Sadzewicz se je poklonil manom Tomšiča v imenu poljskih časnika. Časniki so obiskali še grob najzaslužnejšega slovenskega cerkvenega vladike Antona Martina Slomška, nakar so si ogledali lepo vrtnarsko podjetje «Vrta», najmoderneje urejen sanatorij «Petrovo selo» v Krčevini in razstavišče «Industrijsko-obrtno izložbe». Popoldne so se časniki razšli. Večina se je odpeljala z brzovlakom proti Zagrebu. Na kolodvoru v Mariboru so se pristržno poslovili. G. Sadzewicz in trije njegovi poljski tovariši so se odpeljali v Zagreb, nakar obiščejo še Novi Sad, Belgrad, Sarajevo in Dubrovnik. Tudi češki časniki Karel Čvančara in tovariši so se včeraj poslovili od Ljubljane.

Vsi časniki iz drugih pokrajin, ki so si povodom tretje glavne skupščine jugoslovanskega novinarskega združenja ogledali Ljubljano, Bled in Maribor, so bili očarani od lepote, ki jih v takem izobilju nudi naša Slovenija. Zlasti Bleda ne morejo pozabiti. Vojvodinčani, katerih očesa doma ne vidijo prirodnih lepot naših gora, zelenih gozdov, voda in jezer, so na Bledu kar strmeli. Zena nekega novosadskega časnika je dejala na vožnji po Gorenjski: Ko bi mogli mi zamenjati eno teh vaših gora z eno vojvodinsko žitnico!

Ljubljano so hvalili kot čisto in lepo mesto. Žal da si radi omejenega časa niso mogli ogledati raznih kulturnih institucij, kakor so si mnogi želeli. V Mariboru so našli mnogo več kakor so pričakovali. Mesto samo kakor okolica sta jim imponirala.

Dobili so splošen vtis, kakor so zatrjevali: Slovenija je kulturna, krasna in ljudstvo zelo simpatično. «Pri vas je sama poezija, ki se ne izraža samo v vaših pesmi marveč v vašem slovenskem značaju sploh, kar je plod vaše narave, polne mehke poezije, mehki ste Slovenci, prijetni, zato vas vsa rado ima, morda ste celo premehkli.» Tako je dejal odlični srbski tovariš iz Novega Sada našem uredniku in menda je videl dobro.

Dnevne novice.

— Odlični gost. Dne 8. t. m. je prispe iz Belgrada v Ljubljano načelnik ministva za trgovino in industrijo, šef oddelka za industrijo in obrt g. Milivoje M. Savić, ki je v naših gospodarskih krogih obče poznan in priljubljen. Gospod Savić je prišel v spremstvu soproge in hčerke in ostal v Ljubljani do 10. t. m., nakar odpotuje v Bohinj, kjer namerava ostati na oddihu vedno. G. Savić bo gotovo rad porabil tudi to priliko, da zazna za posebne težnje naših gospodarskih slojev, zlasti pa, da spozna tačasni položaj naše industrije in posebej še novostanovljenih industrijskih podjetij. Podjetja, ki želijo poročati g. Savić o svojih težnjah ali ki želijo, da g. načelnik obišče njih obrate, naj blagovolijo obvestiti Zvezo industrijcev v Ljubljani, ki bo g. načelnika Savića o takih željah in predlogih informirala. Pozdravljamo g. Milivoja Savića ob njegovem prihodu v Slovenijo iskreno želimo, da bodi bivanje v Sloveniji njemu in njegovi častiti rodbini čim prijetnejše in koristnejše. Veseli nas njegov prihod tembolj, ker smo uverjeni, da bo našo deželo vzbudil in jo podpiral v njegovem stremeljenju po gospodarskem napredku v obče in po živahnem razvoju naše industrije še posebej. Dobro došel!

— Prošnje za sprejem dijakov v zavod sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano. Bodo sprejemale samo še do 15. t. m. št. to le za 1. gimn. razred, za druge razrede ne, ker je zavod že prenapolnjen. — Volstvo zavoda.

— Neresnične vesti o Triglavu. Predsedstvo pokrajinske uprave za Slovenijo objavlja uradno: «Nekateri listi so zadnji dni priobčili vesti, da je italijansko vojaštvo zasedlo Triglav, prepletkalo Aljažev stolp z barvami italijanske zastave itd. Temu nasproti se v svrhu pomirjenja prebivalstva na podlagi uradnih poročil ugotavlja, da na vrhu Triglava ni italijanskega vojaštva in da Aljažev stolp ni prepletkan z italijanskimi barvami, temveč, da se nahaja v prejšnjem stanju.» (Kakor znano je to vest razširila v posebnih izdajah «Dejuna» in tudi zbirala po ulicah in javnih lokalih prispevke za «pohod na Triglav» da prežene Italijane, ki jih tam gori ni Op. ur.)

— Štrajk rudarjev. Na podlagi torkove intervencije deputacije kršč. soc. organizacije rudarjev in poslancev SLS je g. veliki župan sporočil včeraj, da se deložacija stavkajočih iz rudniških stanovanj ne bo izvršila. Pač pa je družba v lastnem delu krogu povzročila novo razburjenje, mešstavkajočimi. Naznanila je v revirjih, da bo na plačilni dan, prihodnjo soboto, odtegnila od zaslužka, zaslužnega pred štrajkom globe za one dni, v katerih so rudarji stavkali, češ da ima za to pravo, ker se smatra, da so delali »plavo«. To postopanje mora obsojati tembolj, ker vnovič razvne duhove. Sicer je povsod red in mir ter državni organi nikjer nimajo povoda posegati vmes. Včeraj se je vršil shod rudarjev v Zagorju, ki je mirno potekel.

Edgar Allan Poe:

Znameniti doživljaji Arturja Gordona Pyma.

(Dalje.)

11. januarja 1823 je odplul kapitan Benjamin Mosrell z ameriško skuno «Osa» od Kerguelov, da bi prodrl kakor daleč mogoče na jug. 1. februarja se je nahajal ob 64° 52' južne širine in 118° 27' vzhodne dolžine. Ta dan je napisal v dnevnik: »Veter se je kmalu ojačil v enajst-vozlovko (1 vozlov = 155 m); porabili smo priliko in pluli na zapad. Ker pa je bilo videti proti jugu vedno manj ledu, smo prestopili južni tečajnik ob 69° 15' vzhodne dolžine. V tej širini ni bilo ledenega polja in le malo ledenih otokov.»

Dne 17. marca stoji sledeča opazka: »Morje je bilo docela prosto ledenih polj, tudi ni bilo več kot 12 otokov. Obenem se je znižala temperatura zraka in vode najmanj za 13° ter bila milejša, kot smo jo kdaj nateteli med 60 in 62°. Prejadrar sem južni tečajnik opetovano v različnih dolžinah in vedno opazil, da se zrak in voda omilujeta, čimdalj prodereš preko 65°. Severno od te višine je bilo večkrat težavno najti prehod za ladje, kajti ledenih otokov je bilo brez števila. Nekateri so imeli preko dve milj obsega in so se dvigali do 500 čevljev visoko iz vode.»

Zmanjkalo mi je kuriva, vode in pravnih instrumentov; bilo je tudi že pozno v letu, zato se je vrnil dasi je bilo pred njim morje docela odprto na jugu. Prepri-

čan je, da bi prodrl če ne do tečaja, pa vsaj do 85°, če ne bi bilo nepremostljivih ovir. Zadrževal sem se toliko časa pri njegovem pripovedovanju, da bodo čitatelji lahko presodili, v koliko sem jih po lastni preizkušnji potrdil.

Leta 1831. je plul kapitan Biscoe v službi gospodov Enderbyjev (podjetja za kitolov v Londonu) na brigu »Lively« proti južnemu oceanu; spremljal ga je kuter »Tula«. 28. februarja so ugledali celino (ob 66° 30' južne širine in 47° 13' vzhodne dolžine) in spoznal je razločno skoz sneg črne vrhove pogorja, ki se razprostirajo proti jugovzhodu. Ostal je cel prihodnji mesec v bližini, ni se pa mogel približati obali vsled viharnege vremena. Ker ni smel dalj prodirati, se je vrnil na sever in prezimil na Vandiemenslandu.

Začetkom leta 1832. se je spet odpravil na jug in opazil 4. februarja celino (ob 67° 15' južne širine in 69° 29' vzhodne dolžine). Bil je otok blizu preje odkrite zemlje. 21. je pristal in zasedel otok v imenu Williama IV. ter ga krstil na čast angleški kraljici »Adelaidin otok«. Kraljevo geografsko društvo v Londonu je sklepalo iz njegovega poročila, da se razprostira nepretrgana celina od 47° 30' vzhodne do 69° 29' vzhodne dolžine. Gospod Reynolds pripomni k temu sklepu: »Ne moremo ga smatrati brezpogojno pravilnim, niti ga ne potrjujejo Biscoeva razkritja. V teh mejah je prodrl Weddell na eni stopinji vzhodno od Georgije, Sandwichlanda, južnih Orkneyskih otokov in Shetlandskih otokov proti jugu.« Moja lastna preizkušnja bo do-

kazala zmoto geografskega društva kar najnatančneje.

To so poglavitni poizkusi, prodrati globoko na jug in ostalo je, kakor vidite, pred potovanjem »Jane Guy« še 300° dolžine, kjer se nihče ni prestopil tečajnika. Naravno je bilo polje za odkritja široko razprto pred nami; zato sem se gorko zavzel za kapitanovo odločitev, pogumno jadrati na jug.

Sedemnajsto poglavje.

Krmarili smo štiri dni proti jugu — opustili smo iskanje otokov, ki jih je bil Glass omenil — in nismo nikjer našli na led. 26. opoldne smo se nahajali ob 63° 23' južne širine in 41° 25' vzhodne dolžine. Zazrli smo nekaj velikih ledenih otokov in ledeno polje malega obsega. Veter je vel od jugovzhoda ali severovzhoda in bil vedno lahnejši. Če je kdaj zavel zapaden veter, kar se je pa redko dogodilo, ga je spremljal vedno dež. Vsak dan je manj snežilo. 27. je toplomer kazal 35°.

1. januarja 1828. Ta dan nas je led docela oklenil; imeli smo malo upanja. Močan vihar je razsajal celo jutro od severovzhoda ter metal velike gibanice sreča proti krmilu in tako silno, da smo se bali posledic. Na večer — veter je še vedno vel uprav besno — se je razdelilo ogromno polje tik pred nami in zamogli smo z vsemi jadrli skoz par malih kep izsiliti prehod v odprto morje. Ko smo se mu približali, smo zmanjševali uporno ploskev in se nato oproščeni ustavili s snetim prednjim jadrom.

2. januarja. Zjasnilo se je, Opoldan smo bili ob 69° 10' južne širine in 42° 20' vzhodne dolžine; bili smo prestopili tečajnik. Na jugu smo videli prav malo ledu, dasi so za nami ležala tako velika ledena polja. Ta dan smo pripravili globomer. Porabili smo za to velik železen lonček, ki je zmogel 20 galon, in pa nit, dolgo 100 sežnjev. To je drl na sever približno četrtil milje na uro. Temperatura zraka je znašala 33°, odklon magnetnice proti vzhodu 14° 28'.

5. januarja. Vedno proti jugu brez velikih težkoč. Davi pa nam je zaprla pot neizmerna plan trdnega leda ob 73° 15' južne širine. Videli pa smo na jugu mnogo odprtega morja in nismo dvomili, da ga dosegemo. Krmarili smo ob vzhodnem robu prišli slednjič do prehoda, ki je bil eno miljo širok in se do zatona prerila skozenj. Morje je bilo nagosto pokrito z ledenimi otoki; manjkalo pa je polj, zato smo pogumno prodirali. Mraz se ni večal, dasi je često snežilo in je včasih zavela sapa z veliko silo ter nanesla točo. Brezštevilne jate albatrosov so letele preko ladje od jugovzhoda proti severozapadu.

7. januarja. Morje je bilo še precej odprto in zadržali smo smer brez truda. Ob zapadu smo videli nezaslišano velike ledenegore in prišli opoldan mimo ene, ki gotovo ni merila manj kot 400 sežnjev od morske gladine pa do vrha. Ob osenčevanju je merila okoli tričetrtil zemeljskih milj v obsegu; več potokov je teklo iz spranj preko pobočja. Videli smo jo dva dni in šele ko se je zmegnilo, je izginila izpred očij. (Dalje sledi.)

— **Odbor za spomenik župniku Volčiču.** Kakor smo izvedeli, se je osnoval pod pokroviteljstvom kr. okrajnega glavarja dr. Marko Ipavica v Slovenjgradcu povodom tragične smrti visokospoštovanega župnika Miroslava Volčiča v Breznem ob Dravi odbor za nabiranje prispevkov za nagrobni spomenik blagopokojnemu. Župnik Miroslav Volčič si je stekel nevenljivih zaslug kot iskren rodoljub, narodni mučenik, milosrčen človekoljub in narodni borilec za slovensko stvar v Dravski dolini, oziroma ob naši severni državni meji. Odbor sestoji iz članov občinskega odbora v Breznem pod predsedstvom župana Franjo Jenčiča v Breznem, z dekanom dr. Valentin Mörtlom iz Marenberga ter provizorjem breznjske župnije Marko Sagajem. Odbor se obrača do širše javnosti ter do vseh prijateljev in znancev, ki čislajo in spoštujejo pokojnega župnika Miroslava Volčiča z vladnim vabilom, da prispevajo v ta blag namen primeren znesek v znak priznanja njegovega vsestranskega požrtvovalnega narodnega in človekoljubnega dela, oziroma spoštovanja in prijateljstva do nepozabnega pokojnika. Pozive s položnico vred razpošilja odbor posebej.

— **Kako radikali »verbuje« Nemce.** Kakor poroča vojvodinska »Hatzfelder Zeitung« od 5. t. m., stiskajo davčni uradniki v Vojvodini nemškim davkoplačevalcem v roke listke sledeče vsebine: »Erklärung. — Ich erkläre hiemit, daß ich willig bin in die radikale Volkspartei einzutreten und fals ich aufgenommen werde, verpflichte ich mich, daß ich mich der Disziplin der Partei unterwerfe und für Verwirklichung des Parteiprinzipes mitwirken werde.« To izjavo je treba podpisati pred dvema pričama in močna državotvorna radikalna stranka ima enega člana več.

— **Javni nameščenci!** Vaše edino zatočišče »Strokovna zveza javnih nameščenec« je ustanovljena in že redno posluje. Vaša dolžnost je, da ne greste mimo nje in mimo njene širokega dobrega programa. Vsak javni nameščenec mora biti aktivno delaven član svoje strokovne organizacije. Informirajte se in pristopite takoj. Pogrešamo še precej tovarišev javnih nameščenec, ki še niso pristopili v našo zvezo. Uradne ure »Strokovne zveze javnih nameščenec« so vsaki dan, razen nedelj in praznikov, od 16 do 17, Stari trg št. 2, I. nadstropje.

— **Zdravstveno stanje po Gorenjskem** je dosedaj prav povoljno. Nikakih bolezni ni. V nekaterih župnijah po 2—3 mesece ni niti bolnika niti mrlja.

— **Šmarjeta na Dolenjskem.** Tu se bo dne 15. avgusta posvetil pri podružnici sv. Jožefa na Vingartu nov zvon. Vsa okolica se uljudno vabi, da prihihi na to slavnost.

— **Telefonska zveza Beograd—Ljubljana.** »Politika« javlja, da bo nova telefonska zveza med Ljubljano in Beogradom gotova v 2 do 3 tednih. Je pa tudi že skrajni čas!

— **Nemška realna gimnazija v Ljubljani.** V »Cillier Zeitung« je izšel poziv na nemške stariše, naj vpišejo kolikor mogoče mnogo fantov na nemško realno gimnazijo v Ljubljani, ker preti sicer nevarnost, da bo zavod poslovenjen. Prijave onih starišev, ki bi bili voljni dati svoje fante na ta zavod, sprejema neki gospod v Mariboru. Dotični poziv je podpisal »Der politisch-wirtschaftliche Verein«.

— **Lepo ubrane štiri nove zvonove** dobi župna cerkev v Smartnem pri Kranju že to jesen. Na letošnjem ljubljanskem velesojmu bo to prvič zapeli.

— **V Kranju** bodo začeli prihodnje dni zidati baje kar štiri nova večja poslopja: elektranu, predilnico, tiskarno za blago in livarno. Delavnih moči se bo rabilo do 3000.

— **V Savi je utonil Vincenc Grohar,** hlapec, 17 let star, doma iz Podreče, v nedeljo, dne 5. avgusta popoldne, ko se je sam kopal pri Mošah. Trupla še niso našli. Deček je bil božjasi.

— **Godbeno društvo v Domžalah** se tem potom najiskrenejše zahvaljuje cenjenemu občinstvu za mnogobrojen obisk ob priliki prireditve dne 5. avgusta. Obenem gre zahvala požrtvovalnim damam in vrlim članom gasilnega društva, ki so nam pripomogli do tako sijajnega uspeha. V posebno čast si štejemo, da so posetili našo prireditev tudi češki in poljski časnikarji v spremstvu zastopnikov ljubljanske mestne občine. — Odbor.

— **Razpis učiteljskih služb.** Na državni trgovski akademiji v Ljubljani se razpisuje 1 službeno mesto profesorja srbohrvaščine in nemščine, 1 službeno mesto za blagoznanstvo, kemijo, prirodoslovje in prirodopisje, 1 službeno mesto za politično aritmetiko in zemljepisje ali zgodovino. — Na državni dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani se razpisuje eno službeno mesto za strojepisje, stenografijo in telovadbo. — Na državni dvorazredni trgovski šoli v Mariboru se razpisujeta 2 mesti komercialistov s prednostjo onih, ki so sposobni za poučevanje francoščine. — Na državni dvorazredni trgovski šoli v Celju se razpisuje eno službeno mesto za slovenščino in srbohrvaščino s prednostjo onih, ki so sposobni za poučevanje italijansčine ali francoščine, 1 službeno mesto komercialista, 1 službeno mesto za blagoznanstvo in trgovski zemljepis, 1 službeno mesto za stenografijo, strojepisje in telovadbo s prejemki, ki so določeni za profesorje, odnosno za predmetne učitelje, oziroma za učitelje večših, srednjih šol, poleg pripadajo-

še draginjske doklade. Honorarji za nadure so isti kakor na drugih srednjih šolah. Za profesorje, oziroma učitelje jezikov in realij pridejo v poštev tisti, ki imajo usposobljenost za srednje šole, ali pa specialno usposobljenost za trgovske akademije ali dvorazredne trgovske šole. Za komercialiste pridejo v poštev kompetenti, ki se izkažejo z usposobljenostnim izpitom za I. skupino na dvorazrednih trgovskih šolah, potem tudi neizprašani kompetenti kot namestni učitelji: diplomirani absolutentje trgovskih visokih šol in trgovskih akademij s predpisano prakso. Za učitelje večših usposobljenost. Pravilno kolkovane prošnje, naslovljene na ministrstvo za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani, naj se vložijo do dne 30. avgusta 1923. Prošnjam je priložiti fotomovinski in krstni list, curriculum vitae, študijska in druga izpričevala. Prosilci, ki še niso v državni službi, morajo poleg tega priložiti uradno zdravniško in npravnstveno izpričevalo. — Ministrstvo za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani, dne 8. avgusta 1923.

— **Tako se uničuje pri nas patriotizem tudi pri starejših.** Pri 34. seji narodne skupščine je povedal g. narodni poslanec Pušenjak tale vnebovpijoči krivični slučaj, katerega si je dovolila vojaška oblast na račun starega vojnika. Gre za tale slučaj: Kapetan Anton Novak v Mariboru je služil 37 let v vojski. Ima 6 otrok, od teh sta dva oficirja, eden pri zrakoplovcih, drugi pri artileriji. Ta kapetan je bil upokojen dne 1. marca 1921. Kmalu na to je bilo objavljeno v »Vojnem listu«, da je bil ta častnik obsojen na izgubo čina in preključeno njegova upokojitev. Proti njemu se je uvela sodna preiskava in je bil obsojen na 3 mesece zapora. Z zaporno obsodbo g. Novaka pa je zadeva tale: Ko je vložil prošnjo za upokojitev, je prosil obenem tudi za dopust. Odsel je na dopust in tamkaj obolel. Svojo bolezen je po vseh predpisih javil pristojni komandi. Zdravniška komisija, ki ga je preiskala, je izjavila, da se more vrniti, a ni omenila, da je to mogoče le v spremstvu sanitetnega osebja in pod nadzorstvom zdravnika. Ker spremstva ni imel in se ni mogel vrniti, se je uvela proti njemu preiskava, ki se je po balkansko vlekla dve leti. Pri preiskavi ni bila zaslišana niti ena priča, katero je navedel kapetan. Kot priče je predlagal 2 zdravnike, ki sta sodelovala pri zgoraj omenjenem komisijonem pregledu in ki sta izjavila, da bi mogli potovati le samo v spremstvu sanitetnega osebja in pod zdravniškim nadzorstvom. Nadalje je predlagal kot priče penzioniranega generala, 1 polkovnika s soprogo, 1 majorja, 2 višja uradnika in 1 veletrgovca. Vse te ravno kar navedene priče so gospoda Novaka obiskale v bolnici in bi bile pričale, da ni nikakor bil sposoben za potovanje na kraj službe. Niti ena teh priči ni bila zaslišana na dan obravnave, niti zastopnika niso dali gospodu kapitanu, ki bi ga bil zagovarjal. Pri slučaju Novak pa treba tudi pibiti, da je akt glede odvzeta njegovega čina čisto protizakonit, ker enkrat penzioniranemu oficirju se ne more odvzeti čina. Pri celem slučaju pa je nekaj čudnega tudi to, da je objavil »Vojni list« št. 45 od 28. aprila 1921 nov ukaz od 1. marca 1921, v katerem se uniči Novakova upokojitev. Upokojitev se je torej uničila več nego mesec dni pozneje potem novega ukaza, ki je pa bil po izjavi merodajnih oficirjev namenoma figniran in falzificiran. Gospoda Novaka pa vojaška oblast se danes preganja. Ko je pri bil poslanec Pušenjak ta slučaj v zbornici, so Srbi janci mirno kimali in bili mnenja: Kako zamore SHS oficir bolan čakati, da nastopi kaznen 3 mesečnega zapora, ker se ni mogel radi boleznir pravočasno vrniti in da se niti priči ni zaslišalo, katerih verodostojna izpoved bi zadevo razjasnila na mah. Poslušali so — se čudili — verjeli, a vojno ministrstvo še do danes urgira, da mora starozasluzeni oficir-prečanin vkljub bolezni odsedeti po krivici in vsled skrajno brezbrizne malomarnosti pri-sojeno kazen.

— **Vlomi in tatvine.** Učitelju iz Podgore Vidu Nikotiču je v Karlovcu, ko je vstopil v vlak, ukradel žepar črno, usnjato listino, v kateri je bilo 6000 K denarja. — Jakob Trstenjaku na Sp. Kamenščaku so vlomilci odnesli manufakture v vrednosti 9000 K. — Francišku Curinu v Desnjaku so odnesli vlomilci raznega blaga v vrednosti 16.000 K. — Ani Prašiček na Lahonsčaku so odnesli vlomilci iz kleti voznio plahto in zavoj domačega platna. — V Križni gori je bilo Kočarju Ivanu Tavčarju ukradene nekaj obleke in ura. Oškodovan je za 6000 K. — Ivanu Lavrenčiču je bila med vožnjo iz Beograda v Ljubljano iz košare ukradena nova obleka iz temnosive angleške barve, modne hlače in tri garniture perila z znakom I. L. —

Raznoterosti.

r Vseposod Stinnes. Moskovski listi poročajo, da je sovjetska vlada sklenila s Stinnesom pogodbo za zgradbo direktne paroplovne zveze med Hamburgom in Petrogradom. r Za ureditev pravoslavne cerkve v poljski republiki. Časopis »Rzespospolita« naznaja, da pripravljajo pravoslavni krogi na Poljskem sklicanje sinode, ki naj bi spravi v red organizacijo pravoslavne cerkve v poljski državi.

Poravnajte naročnino!

— **Poskusite špeciialna vina v steklenicah** slovite trvdke Gjurio Valjak, Grajska klet v Mariboru. Dobijo se po vseh hotelih, kavarnah in restavracijah širom naše domovine. 4378

štajerske novice.

š Celje. Opozarjamo naše občinstvo na predstavu, ki jo prirede celjski katoliški misleči dijaki SDZ, sekcije Celje v soboto, dne 11. avgusta ob pol 8 zvečer v veliki dvorani Narodnega doma v Celju. Igrali bodo priljubljeno Grillparzerjevo žaloigro 5 dejanko »Prababica«. — Čisti dobiček predstave je namenjen za menzo katoliških akademikov v Ljubleg tega pa še pomagati našim dijakom (poleg tega p aše pomagati našim dijakom (pobirali se bodo tudi prispevki za dijaško kuhinjo v Celju), je najvljudneje vabljen, da pride pogledat.

Gospodarstvo.

g Žitna letina je po Škofjeloški okolici srednja. Nažanje se veliko. Rž ni kaj dala, ječmen boljši, pšenica srednja. Oves je srednji tuintam od viharjev poležen. Proso, ajda in repa bo dala še precej obilo pridelka.

g Gobeva letina po kranjskem okraju je zdaj bogata. Cele koše in jerbese jih vozijo naši revni goboberi v Ljubljano. Suhe gobe stanejo sedaj kilogram 250 K.

g Drva za kurjavo, bukova in gabrova, imajo sedaj ceno kratka 1800 K. Sorska okolica jih ima precej. Treba bo takoj po njih seči.

g Jesenska košnja otave kaže v kranjskem okraju na vso moč lepo. Nakosilo se bo toliko, kot že več let ne tako lepe klaje. Zivinska kupčija se bo zelo ustavila. Zelo visoko ceno imajo sedaj mladi prešiči.

g Jugoslovanska banka d. d. podružnica Ljubljana. Kakor smo obveščeni, se je dosedanja menjalnica v Kolodvorski ulici št. 26 vsled razširjenja poslovanja spremenila v podružnico zavoda in se bo nadaljevala pod sodnim protokoliranim imenom: »Jugoslovanska banka d. d.« preje Hrvatska Zemaljska banka d. d., podružnica Ljubljana, ali skrajšano Jugoslovanska banka d. d. podružnica Ljubljana. Zavod se bo pečal z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. 4754

g Letošnja žetev tobaka obeta biti tako obilna, da ga upa monopolna uprava prodati v inozemstvo približno 6 milijonov kilogramov. Celokupni pridelek cenijo na 25 milijonov kilogramov.

g Razstava domačih proizvodov v Novem Sadu. Od 11. do 26. avgusta 1923 se vrši razstava domačih proizvodov v Novem Sadu. Kakor naznanja izvršilni odbor te razstave, bo na njej zastopanih 70 večjih in manjših krajev naše kraljevine z okoli 45 različnimi strokami. Posetniki razstave dobe na posebno legitimacijo 50 odstotkov popusta vozne cene v vseh razredih osebnih vlakov iz bivališča v Novi Sad in nazaj od 7. avgusta do 13. septembra 1923. Interesentje, ki hočejo posetiti to razstavo, dobe tudi pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani legitimacijo za 50 odstotni popust. Te legitimacije stanejo 30 Din.

g Senena letina na Sorskem polju je letos prav bogata. Lepega sena in detelje je obilo. Sadja prav malo, nekaj hrušk in češpelj pa vendar bo. Krompir je lep in bogat. Cena kilogramu 5 K.

g Mednarodna lesna razstava v Lionu. Uprava velikega semnja v Lionu na Francoskem priredi letos od 6. do 21. oktobra pod pokroviteljstvom francoskega ministrstva trgovine veliko mednarodno lesno razstavo, na katero je povabljena tudi naša država. Glede na važnost, ki jo ima lesna stroka v naši državi, je naše ministrstvo trgovine in industrije poverilo organizacijo udeležbe naših interesentov naši Povlaščeni trgovski agenciji v Lionu, ki je ob letošnjem spomladanskem velesojmu v Lionu že izvršila s popolnim uspehom slično nalogo. Interesentje treba zategadelj, da se za prijave (in za vsa nadaljnje informacije obračajo direktno na to agencijo, katere naslov je: Agence Commerciale Privilegiée du Royaume des Serbes, Croates et Slóvenes, Lyon, Rue Sala 27.

g Produkcija zlata v Transvaalu je značala v mesecu majniku l. 1923 786.564 unč in sicer finega zlata.

BORZA.

Zagreb, 8. avg. (Izv.) Pešta 0.45—0.55, Berlin 0.20, Italija 4.02—4.03, London 425.50 do 427.50, Newyork 92—93, Pariz 5.325—5.375, Praga 2.78—2.745, Dunaj 0.1312—0.1315, Curih 16.90. Dolar 91.25—92.

Curih, 8. avg. (Izv.) Pešta 0.0313, Berlin 0.0001, Italija 23.80, London 25.18, Newyork 552, Pariz 31.50, Praga 16.125, Dunaj 0.7725 do 0.7775, Sofija 5, Beograd 5.90, Varšava 0.23.

Ljubljanske novice.

lj Predsednik francosko-slovanskega združenja na pariški univerzi Lucien Renvier v Ljubljani. Te dni dospe v Ljubljano g. Lucien Renvier, advokat pariškega apelacijskega sodišča in advokat našega poslanstva. G. Renvier je predsednik francosko-slovanskega združenja na pariški univerzi in bo po svojem povratku v Pariz imel v francosko-slovanskem institutu predavanje o naši kraljevini. G. Renvier namerava održati v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu in Beogradu več konferenc o po-

trebi intelektualne solidarnosti med našo kraljevino in Francijo.

lj Meštrovčeva razstava je na vseobčo željo podaljšana do nedelje 12. avgusta; vodstva se vrše v petek ob petih in v nedeljo ob enajstih. Vodita gospoda dr. L. Cankar in dr. Stele.

lj Včerajšnji »kuluk« naše inteligence v »Stadionu« je nudil silno pestro sliko; do 70 starešin: vseučilišnih profesorjev, stolnih kanonikov, ravnateljev, profesorjev, juristov, uradnikov je vihtelo orodje in delalo z očividnim navdušenjem. Poleg tega vrsta akademikov, dijakov, obrtnikov, Orlic itd., vsega skupaj do 200 oseb. Podrobno poročilo jutri.

lj Ljudski dom v Mostah. V nedeljo, dne 12. avgusta 1923 ponavljamo v Ljudskem domu v Mostah ob 7. zvečer igro: »Goslarica naše ljube Gospe«. Vstopnice se drbe tekom tedna v pisarni Mladinskega doma in na dan predstave od 5. naprej v Ljudskem domu v Mostah. K obilni udeležbi vljudno vabimo!

lj Šeja društva uradnih slug južne in državne železnice se vrši danes točno ob 7 zvečer v Rokodelskem domu. Povabljeni so tudi vsi vratarji južne in državne železnice in služge državnih uradov. — Odbor.

lj Umrli so v Ljubljani: Josip Erklavec, berač, 70 let. — Fran Franko, čevljarjev sin, 4 leta. — Ivana Omeje, ddnarica, 34 let. — Franciška Rešetič, posestnikova hči, 30 let. — Marija Anžur, ddnarica, 65 let. — Martin Pirnat, rudar, 42 let. — Anica Košir, uradnica čekovnega urada, 21 let. —

lj Društvo Rdečega križa v Ljubljani naznanja na poziv društvenega Glavnega odbora Crvenega krsta SHS v Beogradu, da namerava Mednarodni savez za pomoč deci podeliti denarno podporo izvestnemu številu bolnih siromašnih otrok iz kraljevine SHS, ki ne smejo biti starejši kakor 12 let. V prvi vrsti pridejo v poštev sirote. Za mesto Ljubljano in njega okolico je določil društveni glavni odbor v Beogradu število desetorice (10) otrok, ki jih je predlagati za podelitev podpore. — Otroka, ki zanj prosi kdo podpore, je pripeljati v »Zavod za socialno higijensko zaščito dece v Ljubljani« (dohod z Lipičeve ulice za šentpetersko vojašnico) ob delavnikih med 9 in 11 uro zaradi zdravniške preiskave. Potrebne listine glede otroka (o rojstvu, domovinstvu, cepljenju koz, siromaštvu itd.) je prinesiti s seboj. Priglasi se sprejemati le do 14. avgusta. — Društvo Slovenskega rdečega križa v Ljubljani.

lj Kino Udmat v Mladinskem domu na Kodeljevem. Od četrta 9. do nedelje 12. avgusta »Življenje in trpljenje Jezusa Kristus«. Velik monumentalni film v 4 dejanjih. Polnoma novi posnetki. V Ljubljani še ne predvajani. Predstave vsak dan ob pol devetih zvečer. Predstave se vrše na prostem. — Godba mladinskega doma. — V pondeljek nov spored.

lj Policijska kronika. Tatovi so vlomili v skladišče veletrvdke Henrika Kende na Cankarjevem nabrežju in odnesli zaboj modnega bombaža za krpanje v vrednosti 20.000 K. — Mizarskemu mojstru Alojziju Trinku v Linhartovi ulici je bilo ukradeno kolo »Esk« št. 57.977, vredno 7000 K. — Posestniku Adolfu Perlesu je bil ukraden spodnji del voza, temnozeleno pleskan, vreden 20.000 K. — Na varnostni stražnici v Šiški sta spravljeni dve železni tračnici. Lastnik, kateremu sta bili ukradeni, naj se zglesi.

Da ne bo nepotrebnega ugibanja.

3. avgusta 1923 ustavilo se je delo na progah južne železnice v kraljevini SHS, obenem so ustavili delo vsi javni uradi v mariborskem in deloma tudi v ljubljanskem okrožju. Vlada išče sedaj krivce. Ne more jih pa najti, zato ji pa hočemo mi sami one, kateri so stavko povzročili, pokazati.

Klic po zboljšanju gmotnega položaja uslužbencev doni že od leta 1920. sem. Na neštetih shodih se je od vlade zahtevalo zboljšanje gmotnega položaja vseh onih, kateri so navezani na svojo fiksno plačo. Resolucije, odposlane na ministrstva, napolnile bi cele vagonne. In sedaj ima vlada še smelo čelo, da išče vzroke tam nekje na Mažarskem pri »Probujačih se Mažarih«. Vlada sama naj bi bila nedolžna kot novorojeno dete.

Konstatirati hočemo, da je bila vlada dovolj pravočasno opozorjena na nujnost činovniškega in železničarskega vprašanja.

Koncem meseca oktobra leta 1922. odšla je iz Zagreba deputacija železničarjev in poštarjev v Beograd, da si izposluje avdienco pri gg. ministrih. GG. ministri deputacije niso sprejeli, deputacija je prišla le do pomočnika železniškega ministra g. Avramovića, kateri pa jo je že po prečitlanju prve točke resolucije zavrnil.

11. marca t. l. vršili so se javni shodi javnih nameščenec, na katerih se je železničarstvo izjavilo z njimi solidarnim. Sprejeta resolucija zahteva uzakonitev službene pragmatike, zvišanje draginjskih doklad, ukinitvev maksimiranja družinskih doklad. Resolucija je bila odposlana kraljevi vladi.

16. marca t. l. vršili so se javni shodi železničarjev, na katerih so se izjavili javni nameščenci solidarni z železničarji. Spreje-

ta je bila ista resolucija in je bila zopet odposlana vladi. Vladi se pa ni zdelo vredno te resolucije upoštevati.

5. maja t. l. vršili so se protestni shodi v protest zoper zavlčevanje teh nujnih vprašanj. Vlada se zopet ni ozirala nanje.

10. junija t. l. vršili so se zopet javni protestni shodi vseh javnih nameščenec in železničarjev, opozorilo se je vlado na resolucije z dne 11. in 16. marca t. l. Vlada je na to le v toliko reagirala, da je izdal g. železniški minister brzojavko na železničarje, s katero jim obeta skorajšnjo uveljavljanje službene pragmatike. V tej brzojavki hvali g. minister »dokazani patriotizem železničarjev«.

14. junija t. l. je bila deputacija vseh javnih nameščenec in železničarjev cele države pri ministrskem predsedniku gosp. Pašiću samem. Le-ta ji je obljubil, da hoče in da je to častna zadeva vlade, položaj javnih nameščenec in železničarjev izboljšati, čim bodo sprejete dvanajstine in povišanje davkov. Dvanajstine in povišek na davek je bil sprejet. Sedaj so čakali javni nameščenec in železničarji, kdaj bo vlada izvršila svojo obljubo. Čakali so zaman, skupščina se je razšla, ne da bi bil zakon o draginskih dokladah sprejet. Bili so zopet ogojčani.

Vprašamo, kje naj iščejo krivca? Kdo naj se kaznuje? Javni nameščenec in železničar sta čakala dovolj dolgo, vršila sta svojo dolžnost v polni meri, vlada jih je pa le izkoriščala in vodila za nos.

Javni nameščenec in železničar sta stala pred alternativo, ali posnemati trpina Filipiča, polčista v Mariboru, katerega je gnala beda v smrt, ali pa še enkrat opozoriti vlado na vse in to čim najbolj energično. Odločila sta se za drugo.

Prošnje, shodi, resolucije niso nič pomagale, pomagal naj bi sedaj ta opomin — obstava dela. Bila je to spontana manifestacija železničarjev in nameščenec za svoje pravice, za svoje neuslišane zahteve. Vlada je odgovorila s terorjem! Prašamo: Je-li v moderni demokratični državi mogoče preslišati prošnje in grožnje in potem nastopiti z militarizacijo proti lačnim in bednim?

Opozorjamo vlado, da je bil to spontan izbruh lačnih državnih uslužbencev (tudi

železnica služi državi). Zahtevamo od nje, da ugotovi že znanim zahtevam, opozarjamo jo, da se sedaj igra z ognjem. Naj ne kliče obupancev na odgovornost, ker le ona sama je odgovorna.

Od naših narodnih poslancev pa pričakujemo, da obračunajo s takimi ministri, kateri vršijo svojo dolžnost tako malomarno, da tirajo javno nameščenstvo v obup, ki ogroža javni red.

Vlado zagotavljamo, da stojimo vzlic vsemu, vzlic militarizacije južnih železničarjev slejkoprej na braniku. Hočemo živeti, zato tudi delamo. A da nam bi pili naši delodajalci kri, tega ne dopustimo, zoper to se hočemo braniti z vsemi sredstvi. Ako vlada ugotovi našim zahtevam, bodo samo njej v korist. Mržnja do dela bode iz nas vseh izginila. Mi za državo, država za nas! Oni, kateri so se obustave udeležili.

Slavnostna številka »Socialne Misli«

OB PRILIKI V. KATOLIŠKEGA SHODA je dogotovljena in izide okoli 15. avgusta. Obsega 56 strani teksta.

Vsečina:

Uvod.

Pred petim katoliškim shodom: Josip Hohnjec, narodni poslanec.

Odnosi katolištva do politike.

Katoliki in stranke: Anton Korošec, minister n. r.

Cerkev, duhovnik in politika: Ant. Bonaventura Jeglič, knezoškof.

Cerkev in državljansko občestvo.

Cerkev in država v srednjem veku: P. Angelik Tominc O. F. M.

Cerkev kot etično-socialni problem: Josip Jeraj, profesor bogoslovja.

Odnos med cerkvijo in državo po Vladimiru Solovjevu: Josip Debevec, profesor.

Katolištvo in pravoslavje.

Vzhodno cerkveno vprašanje: Fran Grivec, vseučilišni profesor.

Vera in umetnost.

Bogoiskatelji v modernih slovenskih literarnih in umetniških strujah: P. Ogrič.

Razgled po katoliškem svetu.

Borba med krščanskimi socialci in konservativci v Italiji (Janko Kralj, Padova).

Sedanji zakoniti položaj katolištva v Franciji (A. Albaret, Pariz).

Delo češkoslovaških katoličanov za narod in državo (Fr. Marija Zampah, Brno).

Podvigi in borbe nemških katoličanov (Friedrich R. v. Lama, Füssen, Bayern).

Obnovitveno gibanje katolištva v Avstriji (dr. Valentin Holzer, Krems a. D.).

Procvit katolištva v Španiji (Zacarias Garcia Villada, Madrid).

Iz pravoslavnega verskega življenja.

Kriza ruske cerkve (grof Dmitrij Olsufjev, Klein Wartenstein, Niederösterreich).

Vpliv pravoslavja na društva in državo v Srbiji (dr. A. Čičić, Beograd).

Morebiti se posreči dopolniti številko še z dvema interesantnima referatoma. Somišljenike vabimo, da se na slavnostno številko že zdaj naroče, in sicer pri: Upravi Socialne Misli, Jugoslovanska tiskarna, kolportajni oddelek, Poljanski nasip št. 2.

Orlovski vestnik.

»Vigred«, novi dekliški list in glasilo Orliške podzveze, je našla povsod, kamor je došlejša, navdušen in prirčen sprejem. Od vseh strani pozdravljajo mlade Slovenke svoj novi list in čestitajo Podzvezi, da jim je s hitro odločitvijo dala, česar so si že dolgo želele. Vsebinske številke pravi, da bo »Vigred« znala vselej najti pot do tajinstvenosti dekliških src in pridobiti njihovo zaupanje. Gotovo je pa še mnogo mladih duš, ki iščejo vigredi, kakor je iskal Meškov Martinek paradiža na zemlji — pa ne vedo, da je »Vigred« že več tednov v deželi in čaka nanje. Zato agitirajte, vse naše Vigrednice, med tovarišicami za svoj list in jim povejte, da se naroča pri upravi »Vigred« v Ljudskem domu, Ljubljana. Stane do konca leta Din 12.50, Orlice ga pa pri svojih krožkih dobivajo zastoj.

Lom. Na Vel. Smaren, dne 15. avgusta se vrši v Lomu prva javna orlovska prireditel in obenem zlet tržiške orlovske srenje. Nastopili bodo na prostem tržiški, kriški in lomski Orli in naraščaj ter tržiške Orlice in bodo proizvajali lanske (brnske) in letošnje telo-

vadne vaje. Pri prireditvi sodelujeta tudi lomski pevski in tamburaški zbor. Začetek ob pol treh s petimi litanijami v župni cerkvi v Lomu. Vsi prijatelji poštene zabave so iskreno vabljani.

Dijaški vestnik.

d Kamniška podružnica SDZ napravi po čitniški zlet k slapu Savice, nato skozi Bohinj, Bled, Vintgar na Jesenice. Odhod iz Kamnika v ponedeljek ob 5.32 zjutraj, povratek v torek zvečer. Za polovično vožnjo, hrano in prenočišče preskrbljeno. Vsakdo, ki reflektira na eno ali drugo, naj se prikladi sekciskemu načelniku, oziroma tov. J. Ziherlu v Trzin vsaj do sobote. Dolžnost vseh članov in članic je, da ne zamude te prilike, da se bolje spoznajo in navdušimo za delo po geslu: Z Bogom za narod! Gostje vabljani!

Turistika in sport.

Plavalna sekcija SK Ilirije ima danes, dne 9. avgusta ob 20 v Sportni zvezi važen sestanek, katerega treba da se udeležijo brez izjeme vsi člani in vse članice sekcije. — Tajnik.

SK Trbovlje igra v nedeljo 12. avgusta v Ljubljani prijateljsko nogometno tekmo z rezervno Ilirije.

Poizvedovanja.

Našla se je srednja vsota denarja. Dobi se Emonska cesta 10. l.

Malo vsoto denarja je našel voznik cestne železnice na Dolenjski cesti. Dobi se v Zalokarjevi ulici 13, prvo nadstr. pri g. Hermanu Rodmanu.

Našla se je manjša vsota denarja. Kdor jo je izgubil, naj se zgasi pri Ivanki Hribar, Vidovdanska cesta št. 1.

Veliko pisavo (za drž. in odvet. pisarne) ima »Stowers«. Zastop Ljublj., Selenb. ul. 6-l.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Psuhrom. diferenca v C	Nebo, vetrovi	Padačina v mm
7.8. 21 h	738.3	23.2	2.7	jasno sv.	
8.8. 7 h	740.3	20.7	2.3	jasno sv.	
8.8. 14 h	738.2	27.2	4.2	jasno sv.	

Črkoslikarja

sprejemem takoj v trajno delo in z dobro plačo. Tone Malgač, Kolodvorska 6.

Kuharico in dekle

za vsako delo, sprejememo za lakojšnji nastop. — Vprašati: Dunajska cesta št. 36, LEVO. 4755

Strokovnjak

V TEKSTILNI ISČE kapitalista s cirka 4.000.000 Din kapitala v svrhu ustanovitve tekstilnega podjetja. Samo resne ponudbe naj se pošljejo pod »TEKSTILA« na Aloma Company, anonimna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 4590

Urarski vajenec

ISČE mesta z vso oskrbo, izven Ljubljane. Plačilo po dogovoru. — Cenjene ponudbe na naslov: MARIA POVSIC, Pred škofijo št. 9, Ljubljana. 4737

Na dražbi bo na BREZOVICI v nedeljo 12. avgusta ob 15. uri NAPRODAJ STARA PLOČEVINA z zvonika, deloma še porabna. — Stavbeni odbor. 4748

Posojilo išče

trgovca in hišni posestnik v Ljubljani - Din 84.000 proti mesečnemu odplačilu Din 7000 in Din 1000 mesečno za obresti. Posojilo najsigurnejše intubulacija na hišo v Ljubljani, cenjena nad 700.000 Din. Odplačilo posojila na mesečne terminirane menice 7000 Din plus Din 1000 za obresti. Menice lahko tudi prezentira v plačilo kateri si bode ljubljanskih bank. — Preskrbi se vrhu tega še stanovanje v Ljubljani. — Ponudbe pod »Dobre obresti in še stanovanje 4700« na upravo »Slovenca«.

Naprodaj:

1 nova hiša s posestvom

za 5 mernikov poselve,

sadni in rožni vrt

zraven postaje MOKRONOG-BISTRICA, tik ceste. — Cena se poizve pri: FRAN VOKANN, Bistrica pri Mokronogu.

Portland cement

v vsaki množini in po tovarniški ceni vedno v zalogi. Trgovci dobijo primeren popust.

Prodajni urad Portlandskega cementa A. Pečevnik, Ljubljana

Pisarna in skladišče.

Cesta na južno železnico.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Odgovorni urednik: Mihael Moškerc v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

šivalni stroj

JE NAPRODAJ pri SIMENCU, vrtnarju, Gradišče št. 12. 4761

Naprodaj je HIŠA

z velikim sad. vrtom in prostim stanovanjem pri Sv. Duhu št. 53 pri škofiji Lok. Prostovoljna javna dražba bo v nedeljo 19. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne na licu mesta. 4750

Posojilo

500.000 Din, ozir. manj, za kratko dobo, visoke obresti, na sigurno intubulacijo ter proti posebni bonifikaciji ISČEMO. — Pojasnila daje notar dr. Jos. BARLE, Meribor, Aleksandrova cesta 14. 4753

Proda se:

Puch-motor 2¹/₂ H. P. in pomožni motorji znamke Cockerell 3/4 H. P. po nizki ceni. — AVTO FLORJANČIČ, LJUBLJANA. 4454

Banatsko pšenico la.

razprodaja na vagone, paritet vsa-ka postaja v Sloveniji, M. BIELIČ, Dunajska cesta 33, pri »Balkanu«.

Bronaste zvonove vlija

najceneje in z dobavnim rokom od 2 do 5 mesecev

Zvonarna in livarna št. Vid nad Ljubljano.

Banatsko moko la.

na vreče in vagone razprodaja M. BIELIČ, Dunajska cesta 33, pri »Balkanu« po najnižjih dnevnih cenah. 3690

AVTOMOBILE

TOVORNE
OSEBNE
RABLJENE

J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ-KRED-B.

JEZIKI!

PT. občinstvu, zlasti trgovcem in obrtnikom, najljubšeje naznanjam, da sem otvoril oblastveno odobreno pisarno za PRASTAVLJENJE SPISOV IZ TUJIH JEZIKOV v slovenščino in obratno. — Jamčim za pravilnost prestave. HONORAR ZMEREN. Vljudo se priporočam za cenj. naročila. — Hinko PRIVSEK, LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 18, I. nadstr., poleg sodišča. 4715

Obi. avt.

civ. inž. A. ŠTEBI

je otvoril svojo tehnično pisarno v Ljubljani v palači Ljubljanske kreditne banke.

Izvršuje projekte za električne centrale, posvetuje in ocenjuje načrte za električne naprave.

Za žejo

so najboljši Marfnerovi šumeči limonadni BOMBONI. Dobijo se povsod, na debelo pa pri tvrdki JOS. VITEK, Ljubljana, Krekov trg št. 8 (zraven Mestn. doma).

Kompl. orlovski kraj

je ceno NAPRODAJ. — Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 4734.

Vodno kolo

z napravo za dviganje, za nizko in visoko vodo s potrebno transmisijo, prodam. Drag. Hribar, Zaloška cesta 14.

OVES -- KORUZO la.

na VREČE in VAGONE razprodaja M. BIELIČ, Dunajska cesta št. 33 pri »Balkanu« po najnižjih dnevnih cenah. 3697

Vino žganje vino špirit iz Arkove tovarne

sirovi

gorljivi

rafinirani 96.70%, najfinejši, brez vonja, vedno v skladišču po najnižjih cenah.

„Vinea“

d. z o. z.

Ljubljana-Rudnik

Telefon 5-18.

Generalno zastopstvo tovarne „Arko“ Zagreb.

Tovarna špirta, kvasa, likerja, konjaka, etra.

Cognac medicinal. Triple Sec Liqueurs.

Delovodja oženjen, izučen strojni ključavničar, z večletno prakso, posebno pri delu na stancah, zanesljiv in trezen, išče primerne službe. — Ponudbe na zvezo delovodij in industrijskih uradnikov v Ljubljani.

Dva krojaška pomočnika

za veliko, fino delo, SPREJMEM v trajno službo. Hrana in stanovanje v hiši. — IVAN VRHOVEC, DRAVLJE pri Ljubljani. 4762

Nc VIII 167/23.

4752

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri okrajnem sodišču v Ljubljani je po prošnji lastnikov Franceta Janca in Osvolda Pengova iz Smarja-Sapa, naprodaj po javni dražbi sledeča nepremičnina, in sicer vlož. št. 47, kat. obč. Smarje, hiša z dvoriščem in gospodarskim poslopjem v Smarju, št. 19, kjer se izvršuje gostilniška obrt in se nahaja trgovina z mešanim blegom, tik glavne ceste, 7 parcel njiv, 1 pašnik, 2 gozdni parceli, 1 travnik, za katero se je ustanovila izključna cena v znesku 300.000 Din. — Dražba se bo vršila dne

3. septembra 1923 ob 10. uri dopoldne

pri podpisnem sodišču, v sobi št. 38. Vsak ponudnik mora založiti pred pričetkom dražbe vadij 30.000 Din.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo. Na posestvu zapravljenim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti v gotovini v 14 dneh po domiku pri sodišču, do takrat pa se mora obrestovati s 6%.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpis. sodišču v sobi št. 35.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII, dne 13. julija 1923.